Ålands lagtings beslut om antagande av

Landskapslag om ändring av körkortslagen för Åland

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 12 § 3 mom. körkortslagen (2015:88) för Åland,

ändras 2 § 8 mom., 5 §, 9 § 1 mom. a punkten, 12 § 2 mom., 18 § 1 mom. a punkten, 22 § 2 mom., 24 § 1 mom., 25 § 6 mom., 31 § 2 mom., 35 § 1 och 2 mom., 37 §, 38 § 1 mom., 40, 41, 43 och 44 §§, 48 § 4 mom., 51 och 52 §§, 55 § 1 och 2 mom., 56 §, 62 §, 63 § 1 mom., 65 §, 69 § 1 mom. och 70 §, av dessa 69 § 1 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2017/66 samt

fogas till 4 § ett nytt 3 mom., till 31 § ett nytt 4 mom. varvid det tidigare 4 mom. blir 5 mom., till lagen en ny 62a § och till 69 § ett nytt 4 mom. varvid de tidigare 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom. som följer:

2 §

Definitioner

- -

Med *körförbudstid* avses den tid under vilken en person inte har behörighet att köra ett körkortspliktigt fordon.

- -

4 §

Fordon som kräver körkort

- -

Körkort med behörigheten Tb gäller endast för körning på Åland.

5 §

Körkortskategorier

Behörighet att köra fordon anges i körkortet på följande sätt:

Kategori grupp 1	Ger rätt att köra	Ger även behörighet för kategori
Mopeder och lätta fyrhjulingar		
AM 120	Två- och trehjuliga motordrivna fordon som är konstruerade för en hastighet av mer än 25 km/h och högst 45 km/h.	
AM 121	a) Lätta fyrhjuliga motordrivna fordon som är konstruerade för en hastighet av mer än 25 km/h och högst 45 km/h. b) Traktor i fordonskategori T3b med en totalvikt under 600 kilo som är konstruerad för en hastighet av högst 60 km/h inklusive släpfordon kopplat till den.	
Motorcyklar med eller utan sidovagn och motordrivna trehjulingar		
A1	a) Motorcykel vars motor har en cylindervolym på högst 125 cm^3, med en effekt av högst 11 kW och ett effekt/viktförhållande som inte överstiger 0,1 kW/kg. b) Motordriven trehjuling med en effekt av högst	AM 120

	15 kW.	
A2	Motorcykel med en effekt på högst 35 kW och ett effekt/viktförhållande som inte överstiger 0,2 kW/kg och som, om fordonets originalutförande har ändrats, har sitt ursprung i ett fordon med högst den dubbla effekten.	a) AM 120 b) A1
A	a) Motorcykel. b) Motordriven trehjuling med en nettoeffekt högre än 15 kW, om körkortshavaren har fyllt 21 år.	a) AM 120 b) A1 c) A2
Personbilar m.m.		
B	a) Bil med en totalvikt av högst 3 500 kg som är konstruerad och tillverkad för högst åtta passagerare utöver föraren. Till en bil får en släpvagn kopplas 1. med en totalvikt som inte överstiger 750 kg eller 2. med en totalvikt som överstiger 750 kg, om fordonskombinationens totalvikt inte överstiger 3 500 kg. b) Motordriven fyrhjuling. c) Traktor med en totalvikt av högst 3 500 kg som är konstruerad för en hastighet av mer än 60 km/h inklusive släpfordon kopplat till den.	a) AM 120 och AM 121 b) T c) Tb
BE	Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori B och en släp- eller påhängsvagn med en totalvikt av högst 3 500 kg.	
Traktorer		
T	Traktor, med undantag av traktorbil och traktor som ingår i kategori AM 121, som är konstruerad för en hastighet av max 60 km/h, motorredskap, snöskoter och till dem kopplade släpfordon.	
Tb	Traktorbil	a) T b) AM 121

Kategori grupp 2	Ger rätt att köra	Ger även behörighet för kategori
Lastbilar		
C1	a) Fordon som inte ingår i kategorierna D1 eller D med en tillåten totalvikt som överstiger 3 500 kg men inte 7 500 kg och som är konstruerad och tillverkad för att ta högst åtta passagerare utöver föraren. Till ett sådant fordon får kopplas en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg. b) Traktor med en totalvikt som överstiger 3 500 kg men inte 7 500 kg och som är konstruerad för en hastighet av mer än 60 km/h inklusive släpfordon kopplat till den.	
C1E	a) Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori C1 och en släp-	a) BE b) D1E om

	eller påhängsvagn med en totalvikt över 750 kg, om fordonskombinationens totalvikt inte överstiger 12 000 kg. b) Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori B och en släp- eller påhängsvagn med en totalvikt över 3 500 kg, om fordonskombinationens totalvikt inte överstiger 12 000 kg.	D innehas
C	a) Fordon som inte ingår i kategorierna D1 eller D med en tillåten totalvikt som överstiger 3 500 kg och som är konstruerade och tillverkade för att ta högst åtta passagerare utöver föraren. Till ett sådant fordon får en släpvagn med en totalvikt av högst 750 kg kopplas. b) Traktor med en totalvikt som överstiger 7 500 kg och som är konstruerad för en hastighet av mer än 60 km/h inklusive släpfordon kopplat till den.	C1
CE	Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori C och en släp- eller påhängsvagn med en totalvikt över 750 kg.	a) BE b) C1E c) DE, om D innehas
Bussar		
D1	Fordon som är konstruerat och tillverkat för att ta högst 16 passagerare utöver föraren och med en längd som inte överstiger 8 meter. Till ett sådant fordon får en släpvagn med en tillåten totalvikt av högst 750 kg kopplas.	
D1E	Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori D1 och en släpvagn med en totalvikt över 750 kg.	BE
D	Fordon konstruerat och tillverkat för att ta fler än åtta passagerare utöver föraren. Till ett sådant fordon får en släpvagn med en tillåten totalvikt av högst 750 kg kopplas.	D1
DE	Fordonskombination som består av ett dragfordon som omfattas av kategori D och en släpvagn med en totalvikt över 750 kg.	a) BE b) D1E

9 §

Ålderskrav

Körkort får utfärdas för den som har fyllt

a) 15 år för kategori AM 120, AM 121, T och Tb,

- - - -

läkarutlåtande fogas till ansökan istället för en hälsodeklaration. Om minimiåldern för körkortskategorin är 15 eller 16 år och den som ansöker om körkortstillstånd inte har fyllt 18 år krävs även ett samtycke från vårdnadshavarna.

- - - -

35 §

Ansökan om förnyelse eller ersättande av körkort

Ansökan om förnyelse eller ersättande av körkort görs hos polismyndigheten. Vid ansökningstillfället ska sökanden fylla i en hälsodeklaration samt bifoga ett högst två månader gammalt synintyg utfärdat av en läkare eller en optiker och två nytagna passfoton.

Om sökanden har fyllt 70 år ska ett högst två månader gammalt läkarutlåtande som visar att de medicinska kraven uppfylls, fogas till ansökan istället för en hälsodeklaration. Detsamma gäller om ansökan avser körkort i grupp 2 eller sökanden har yrkeskörtillstånd och sökanden har fyllt 45 år eller fyller 45 år under det nya körkortets giltighetstid. Lider sökanden av något av de medicinska problem som nämns i 10 § kan polismyndigheten ålägga denne att lämna in ett läkarutlåtande.

- - - -

41 §

Interimistiskt körförbud och omhändertagande av körkort

En polis har rätt att meddela en körkortshavare ett interimistiskt körförbud och omhänderta körkortet

1) om körkortshavaren på sannolika skäl gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 4 § 1 mom. trafikbrottslagen för landskapet Åland eller grovt rattfylleri enligt 5 § 1 punkten samma lag eller brott mot bestämmelser om transport av farliga ämnen enligt landskapslagen (1976:34) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om transport av farliga ämnen,

2) om körkortshavaren befaras ha gjort sig skyldig till rattfylleri enligt 4 § 2 eller 3 mom. trafikbrottslagen för landskapet Åland eller grovt rattfylleri enligt 5 § 2 eller 3 punkten samma lag, grovt äventyrande av trafiksäkerheten enligt 3 § trafikbrottslagen för landskapet Åland eller smitning enligt 7 § samma lag,

3) om det på sannolika skäl kan antas att körkortshavaren kommer att meddelas en körförbudstid enligt 43 § 2 mom. 1–3 punkterna eller

4) om det är uppenbart att körkortshavaren på grund av sjukdom, skada eller dylikt inte har förmåga att köra körkortspliktiga fordon på ett trafiksäkert sätt.

En polis har rätt att omhänderta körkortet

1) om körkortet är ogiltigt enligt 32 § eller

2) om ett utländskt körkort är ogiltigt på grund av att förutsättningarna i 61 eller 62 § inte är uppfyllda.

Om körkortshavaren meddelas ett interimistiskt körförbud och körkortet omhändertas på grund av ett brott som avses i 43 § 2 mom. 2 eller 3 punkten kan polisen ge körkortshavaren rätt att avsluta pågående färd, om det kan ske utan fara för trafiksäkerheten.

Ett interimistiskt körförbud gäller tills vidare i avvaktan på ett slutligt avgörande av frågan. Om det interimistiska körförbudet har meddelats på grund av en misstanke om grovt äventyrande av trafiksäkerheten, smitning eller misstänkt rattfylleri orsakad av något annat rusmedel än alkohol ska polismyndigheten snarast pröva frågan. Om polismyndigheten då finner att körkortshavaren på sannolika skäl har gjort sig skyldig till den aktuella gärningen ska polismyndigheten besluta att det interimistiska körförbudet ska bestå i avvaktan på det slutliga avgörandet.

Om beslutet om det interimistiska körförbudet grundas på misstanke om brott ska tiden för det interimistiska körförbudet begränsas enligt vad som anges i 44 §.

Polismyndigheten ska omedelbart återlämna körkortet om åtal inte väcks eller åtalet förkastas.

43 §

Grunder för bestämmande av körförbudstid

En förare av ett motordrivet fordon som konstaterats ha gjort sig skyldig till

1) grovt äventyrande av trafiksäkerheten,

2) rattfylleri eller grovt rattfylleri,

3) smitning eller

4) brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen,

ska av polismyndigheten meddelas en tid under vilken personen inte får köra körkortspliktiga fordon eller påbörja en förarutbildning (körförbudstid).

Polismyndigheten ska även bestämma en körförbudstid då

1) föraren konstaterats ha gjort sig skyldig till olovlig körning,

2) körkortshavaren med ett motordrivet fordon konstaterats ha kört mot rött ljus, inte stannat vid stopplikt, kört om vid ett övergångsställe eller bru-

tit mot någon annan än i 42 § avsedd regel som är väsentlig ur trafiksäkerhetssynpunkt, allt under förutsättning att överträdelsen inte kan anses som ringa,

3) körkortshavaren vid förande av ett motordrivet fordon tre gånger inom ett år eller fyra gånger inom två år, eller som innehavare av körkort förenat med prövotid två gånger inom ett år, konstaterats ha gjort sig skyldig till äventyrande av trafiksäkerheten enligt 2 § eller trafikförseelse enligt 11 § trafikbrottslagen för landskapet Åland, med undantag för andra gärningar som bestraffas med ordningsbot än fortkörningsförseelser eller förbjuden användning av mobiltelefon under färd, eller till detektorförseelse som avses i landskapslagen (2003:11) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om förbud mot anordningar som försvårar trafikövervakningen eller till brott mot landskapslagen om yrkeskompetens för lastbils- och bussförare,

4) körkortshavaren utomlands har dömts för rattfylleri eller grovt rattfylleri eller där gjort sig skyldig till en sådan gärning om gärningen även är straffbar i landskapet,

5) körkortshavarens förutsättningar för att köra ett fordon som kräver körkortsbehörighet är så väsentligt begränsade på grund av sjukdom, skada eller dylikt att han eller hon inte längre uppfyller kraven för att beviljas körkortstillstånd,

6) körkortshavaren inte följer ett åläggande att lämna in ett läkarutlåtande, synintyg eller intyg om godkänd förarexamen eller en del av sådant prov enligt 46 §, eller

7) hinder mot beslut om behörighet förelåg vid tiden för beslutet och hindret fortfarande består.

44 §

Körförbudstid

Den körförbudstid som polismyndigheten meddelar med anledning av en gärning enligt 43 § ska vara lägst en månad och högst fem år. När körförbudstiden bestäms för andra gärningar än för rattfylleribrott ska hänsyn tas till konsekvenserna för personens försörjning och dennes behov av att röra sig i trafiken. Körförbudstiden får dock aldrig understiga

a) tre månader för den som gjort sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten,

b) ett år för den som gjort sig skyldig till rattfylleri,

c) två år för den som gjort sig skyldig till grovt rattfylleri eller om personen tidigare dömts för rattfylleri eller grovt rattfylleri och mindre än fem år gått mellan gärningarna.

Ett körkort förenat med villkor om alkolås får dock under vissa förutsättningar i enlighet med bestämmelserna i 7 kap. utfärdas för den som gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri på grund av alkoholförtäring.

När en körförbudstid bestäms enligt 43 § 2 mom. 5–7 punkterna gäller den tills vidare.

När körförbudstiden bestäms ska den tid som passerat sedan föraren meddelades ett interimistiskt körförbud räknas av. Om det interimistiska körförbudet har pågått under minst så lång tid som skulle ha bestämts som körförbudstid, ska det när ärendet slutligt avgörs beslutas att körförbudstiden är verkställd.

Beslutet verkställs även om det överklagas.

48 §

Ansökan om nytt körkort

- - - -

Om en prövotid löpte och körkortet omhändertagits med stöd av 43 § 1 mom. 1, 3 eller 4 punkten eller 2 mom. 1 – 3 punkterna krävs, utöver kraven i 2 mom., en genomförd av landskapsregeringen godkänd kurs om attityd och trafik. Har körkortet omhändertagits på grund av rattfylleri ska sökanden dessutom genomgå en av landskapsregeringen godkänd kurs om alkohol och trafik. Vad som ingår i kurserna och vem som ansvarar för dem anges i landskapsförordning.

- - - -

fyller kraven för körkortstillstånd enligt 11 § 1 mom. när villkorstiden är slut kan polismyndigheten av särskilda skäl fatta beslut om att förlänga villkorstiden med högst ett år.

62 §

Giltighet på Åland av körkort utfärdat i en konventionsstat

Ett körkort som är utfärdat i ett land utanför EES som har tillträtt den i Genève år 1949 ingångna konventionen rörande vägtrafik (FördrS 11/1959) eller den i Wien år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/1986) gäller på Åland om körkortshavaren uppfyller de ålderskrav som anges i 9 § och körkortet är giltigt i den utfärdande staten och

1) körkortet är ett nationellt körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller har samma information skriven med latinska bokstäver som ett körkort som motsvarar körkortsmodellen i konventionen eller att det utöver körkortet uppvisas ett konventionsenligt internationellt körkort eller en officiell översättning av körkortet till svenska, engelska, tyska, franska eller något annat nordiskt språk,

2) körkortet åtföljs av en identitetshandling med fotografi när körkortet saknar fotografi på innehavaren och

3) innehavaren uppfyller de medicinska kraven för respektive kategori.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller också körkort och internationella körkort utfärdade enligt de regionala bestämmelserna i Hongkong, Macao eller Taiwan.

Körkortet gäller på Åland i två år från det att körkortshavaren bosatte sig i Finland men ger inte körkortshavaren rätt att köra en Ålandsregistrerad lastbil eller buss i förvärvssyfte. Ett körkort som är utfärdat i en konventionsstat efter att körkortshavaren fick sin permanenta bosättningsort på Åland eller i riket är inte giltigt.

62a §

Giltighet på Åland av andra utländska körkort

Nationella körkort som inte är utfärdade av någon av de stater som anges i 61 eller 62 § och som motsvarar kategori A1, A2, A eller B gäller på Åland i ett år från inresan eller, om innehavaren är införd i befolkningsregistret, från det att innehavaren infördes i befolkningsregistret under förutsättning att körkortshavaren uppfyller de medicinska krav som är en förutsättning för trafiksäkerheten och de ålderskrav som anges i 9 § och att körkortet är giltigt i den utfärdande staten och i övrigt uppfyller de krav som anges i 62 § 1 mom. Denna paragraf tillämpas även på körkort beviljade på Färöarna och Grönland. Ett utländskt körkort som är utfärdat efter att körkortshavaren fick sin permanenta bosättningsort på Åland eller i riket är inte giltigt.

63 §

Ingripande mot utländska körkort

Om det finns grund för ett körkortsingripande som avses i 6 kap. mot en körkortshavare med ett EES-körkort eller ett annat utländskt körkort tillämpas samma bestämmelser som vid ingripande mot ett åländskt körkort.

- - - -

På det åländska körkortet ska det anges vilken stat eller region som har beviljat det körkort som ligger till grund för utbytet.

Det gamla körkortet ska lämnas in till polismyndigheten innan det nya körkortet får lämnas ut. Körkortet ska bevaras för att på begäran kunna återlämnas till innehavaren om han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt åländska körkort till polismyndigheten.

Nationella körkort som inte är utfärdade av någon av de stater som anges i 61 eller 62 § får inte bytas ut utan krav på att ny förarexamen avläggs.

69 §

Ansvar

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelsen i 33 § 2 mom. om att ersätta körkortet på grund av ändrade personuppgifter eller villkor eller bestämmelsen i 36 § om skyldigheten att medföra körkort och andra handlingar under färd kan föreläggas en ordningsbot på 40 euro. Föraren ska inte dömas till straff om han eller hon före färden har gjort en ansökan om att ersätta körkortet eller en anmälan om att körkortet förstörts eller kommit bort eller om förarens identitet har kunnat fastställas.

- -

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor och begränsningar i körkortet som avses i 13 § kan för *körkortsförseelse* dömas till böter.

- -

70 §

Överklagande

Polismyndighetens eller fordonsmyndighetens beslut enligt denna lag eller med stöd av lagen utfärdade bestämmelser får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol och ska ha kommit in dit senast trettio dagar från den dag då klaganden fick del av beslutet. Den som är missnöjd med ett beslut om körförbudstid som polismyndigheten har fattat enligt 43 § 1 mom. 1–4 punkterna ska dock först lämna in ett rättelseyrkande till polismyndigheten på det sätt som anges i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland. Det beslut som meddelats med anledning av en begäran om rättelse får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Ett åläggande att ge in ett läkarutlåtande eller ett bevis på en godkänd förarexamen får överklagas endast tillsammans med det beslut genom vilket ärendet avgörs.

Trots överklagande eller begäran om rättelse kan ett beslut som polismyndigheten fattar med stöd av denna lag verkställas.

Denna lag träder i kraft den med undantag av bestämmelserna om traktorbil som träder i kraft den 1 mars 2021.

Den som har ett giltigt körkort villkorat av alkolås med en administrativ giltighetstid som understiger fem år när denna lag träder i kraft, och körkortshavarens körförbudstid överstiger körkortets giltighetstid och det inte föreligger sådana skäl som anges i 31 § 4 mom. till att körkortet utfärdats med en kortare administrativ giltighetstid, har rätt att byta ut körkortet mot ett körkort villkorat av alkolås med en administrativ giltighetstid på fem år räknat från det gällande körkortets utfärdandedatum.

Körkort för kategori T eller B som erhållits innan denna lag träder i kraft berättigar till att köra en traktor som tagits i bruk före den 1 januari 2016 och som registrerats som trafiktraktor eller som trafik-

traktor/jordbrukstraktor då den används för transporter som avses i 7 § i bränsleavgiftslagen (FFS 1280/2003).

Mariehamn den 12 juni 2019

Gun-Mari Lindholm
talman

Veronica Thörnroos
vicetalman

Viveka Eriksson
vicetalman